

således, at de politiske partier i et land skal repræsenteres så vidt muligt i forhold til deres styrke i vedkommende parlament. Derimod tog udvalget klart afstand fra den opfattelse, at bestemmelsen skulle give alle forekommende politiske meningsretninger i et lands parlament repræsentation uden hensyn til deres styrke.

Udvalget tilsluttede sig ændringsforslagets ønske om, at de fælles omkostninger fordeles for perioder på fem år ad gangen efter princippet i Forenede Nationers vedtægt, d. v. s. i forhold til landenes bruttonationalprodukt regnet til faktorpris.

Udvalget lagde „betydelig vægt på, at der på regeringssiden skabes et organ, der har ansvaret for virkeliggørelsen af det nordiske samarbejde i hele dets bredde“. Ministerrådet bør ligeledes i særlig grad tage sig af planlægningen af kommende samarbejdsopgaver og herunder prioritere den rækkefølge, hvori de forskellige projekter bør gennemføres.

Udvalget lagde tillige vægt på, at rådet gennem årlige beretninger fra ministerrådet får mulighed for at granske og udtale sig om udøvelsen af samarbejdet. Man fandt det også „nyttigt“, at der i større omfang end hidtil kunne stilles spørgsmål til regeringerne og ministerrådet. Det henstilledes, at arbejdsordningen udformes således, at der bliver mulighed for at belyse også de problemer, som bliver aktuelle kort før en session.

Udvalget afviste, at rådet skulle binde sig til at anbefale nogen bestemt ikrafttrædelsesdato, men tilsluttede sig ønsket i sag B 8 Æ, at ændringerne kunne iværksættes den 1. juli 1970.

Med henvisning til disse forskellige udtalelser foreslog udvalget, at rådet 1) skulle anbefale regeringerne at gennemføre en revision af Helsingforsaftalen på grundlag af det af Nordisk Organisationskomité afgivne forslag; 2) at fordelingen af de fælles udgifter skal fastsættes i overensstemmelse med principperne i FN's vedtægt samt 3) at regeringerne ved den endelige udformning af traktatteksten skulle samråde med rådspræsidiets om eventuelle saglige ændringer i afsnittet om Nordisk Råd og underrette præsidiets om eventuelle øvrige ændringer.

Efter at Jørgen Jensen som talsmand for udvalget havde redegjort for dets indstil-

ling, meddelte Svenn Stray, det norske Høires gruppeformand i Stortinget, at han ikke kunne stemme for rekommandationen som foreslået af udvalget. Skønt han var enig i de materielle forslag, som var fremsat af Organisationskomiteen og Juridisk udvalg, var han uenig i, at regeringerne ved den endelige udformning af traktatteksten skulle samråde med rådspræsidiets om eventuelle saglige ændringer. Han fandt, at om man instituerede en sådan fremgangsmåde ville det tendere i retning af, at „man vil gøre Nordisk Råd til en selvstændig enhet ved siden av våre fem stater, og det kan jeg ikke gi min tilslutning til.“ Man fører faktisk præsidiets ind som et sjette organ i Norden ved siden af de fem regeringer og statsmyndigheder. Det er forudsætningen, at Nordisk Råd skal give råd. „Men når rådet er gitt, er ansvaret for gjennomføringen overlatt til de nasjonale myndigheter i hvert enkelt av våre land.“ Om regeringerne ikke følger henstillingerne, kan rådet i næste omgang kritisere regeringerne. „Men som sagt, vi er ikke noen selvstendig forhandlende enhet, vi er et rådgivende organ.“ Det var ham „maktpåliggende“ at understrege dette.

Det var yderligere et motiv til, at Stray ikke ville stemme for rekommandationen, at „den også vil understøtte en tendens som vi nå har kunnet iaktta i mange år i Nordisk Råds arbeid, nemlig en tendens til å skyve Nordisk Råds presidium frem som noe mer enn et administrativt organ for rådet.“ Det er ikke nogen parlamentarisk virksomhed, at man lader en komité — „og præsidiets er ikke noe annet enn en finere form for komité“ — udøve funktioner. „Den parlamentariske kontroll får man når parlamentet møter til åpne forhandlinger.“ Han ville gå så langt som at sige, at præsidiets er i mindre kontakt med folket end landenes regeringer. Han stillede derfor det ændringsforslag, at rekommandationstekstens sidste stykke om samråd mellem regeringer og rådspræsidium skulle udgå. Hvis ændringsforslaget faldt, ville han stemme mod rekommandationsforlaget som helhed.

Strays landsmand, Trygve Bratteli, Arbejderpartiets stortingsgruppeformand, bestred Svenn Strays konstitutionelle betragtninger. Efter hans opfattelse var det utvivl-